

**DET KONGELIGE
ARBEIDS- OG INKLUDERINGSDEPARTEMENT**

Statsråden

Kommunal- og forvaltningskomiteen i Stortinget
Stortinget
Postboks 1700 Sentrum
0026 OSLO

Deres ref

Vår ref
25/4371-

Dato
15. desember 2025

Representantforslag 48 S fra stortingsrepresentantene Erlend Wiborg, Helge André Njåstad, Rune Midtun og Bjørn Larsen om en mer restriktiv politikk for bosetting og sekundærbosetting av innvandrere

Kommunal- og forvaltningskomiteen har i brev av 27. november 2025 bedt om min vurdering av representantforslaget fra stortingsrepresentantene Erlend Wiborg, Himanshu Gulati og Per-Willy Amundsen om en mer restriktiv politikk for sekundærbosetting og bosetting av innvandrere.

Forslaget lyder:

1. Stortinget ber regjeringen innføre bosettingsstopp for flyktninger i alle kommuner hvor ikke-vestlige innvandrere utgjør mer enn 15 prosent av befolkningen. Dette skal også gjelde på bydelsnivå i større kommuner.
2. Stortinget ber regjeringen instruere IMDi om at de ikke skal anmode kommuner med over 15 prosent ikke-vestlige innvandrere om bosetting, og at disse kommunene ikke kan gis integreringstilskudd.
3. Stortinget ber regjeringen sette som krav at kommuner med dårlige integreringsresultater og få muligheter på arbeidsmarkedet ikke skal kunne bosette flyktninger.
4. Stortinget ber regjeringen fremme nødvendige lovendringsforslag for å sikre krav om selvforsørgelse ved sekundærbosetting, slik at flyktninger må bo i første bosettingskommune inntil de er selvforsørgende.

Jeg viser til svar til Stortinget på representantforslag 181 S (2024-2025) og registrerer at Frp fremmer samme forslag på nytt. Jeg vil benytte anledningen til å presisere at regjeringen jobber aktivt med å finne treffsikre tiltak for å unngå at flyktninger blir bosatt i områder med høy innvandrerandel og begrense uønsket sekundærflytting. Eventuelle nye tiltak må skje

innenfor rammene av Norges menneskerettslige forpliktelser og ikke være strid med forbudet mot diskriminering.

Norge er forpliktet til å ta imot alle som søker beskyttelse. Antall flyktninger som kommunene blir bedt om å ta imot varierer med ankomster og bosettingsbehov. Regjeringen har tatt flere grep for å redusere antall ankomster av asylsøkere og overføringsflyktninger til Norge. Samtidig er det slik at alle som har lovlig opphold i Norge må bo i en kommune. Flyktninger blir bosatt etter avtale mellom Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDi) og en kommune. Familieinnvandrere flytter som hovedregel inn i samme husstand som referansepersonen. Øvrige innvandrere må selv finne bolig i en kommune.

Hvilke kommuner som blir anmodet om å bosette flyktninger, avhenger av hvor mange flyktninger det er behov for å bosette i løpet av et år. De siste fire årene er det bosatt over 100 000 fordrevne fra Ukraina og flyktninger fra andre land i kommunene. Å få bosatt alle fordrevne fra Ukraina hadde vært krevende dersom vi hadde hatt bosettingsstopp for kommuner med 15 prosent andel innvandrere med ikke vestlig bakgrunn.

Når det gjelder bosetting av flyktninger, har IMDi klare føringer gjennom anmodningskriteriene. Disse fastsettes av Arbeids- og inkluderingsdepartementet årlig, etter anbefaling fra Nasjonalt utvalg for bosetting. Flyktninger skal bli bosatt styrt, spredt, raskt og treffsikkert. For 2026 har jeg skjerpet anmodningskriteriene og bedt om at det i større grad skal tas hensyn til kommuner som har levekårsutfordringer, høy innvandrерandel og som mottar høy grad av sekundærflytting. I de skjerpede anmodningskriteriene legges det også større vekt på treffsikker bosetting. Det innebærer bl.a. at flyktninger skal ha gode muligheter for å få kvalifisering, videregående opplæring (særlig fag- og yrkesopplæring), utdanning eller arbeid, og det skal legges stor vekt på arbeidsmarkedet i regionen ved valg av kommune for bosetting. Det kan bidra til at flere blir boende lenger i kommunen de har blitt bosatt i.

På bakgrunn av anmodningskriteriene og etter anbefalinger fra KS og fylkeskommunene, er det IMDi som beslutter hvilke kommuner som blir anmodet om å bosette flyktninger. Å bosette flyktninger er ikke en lovpålagt oppgave for kommunene. Jeg vil derfor presisere at det er kommunene som beslutter hvordan de ønsker å svare på anmodningene fra IMDi. Det er også kommunene som avgjør hvor i kommunen flyktninger blir bosatt, herunder i hvilken bydel. Lokale folkevalgte kjenner egen kommune best, og det er kommunen som velger hvor flyktninger blir bosatt den første tiden. Regjeringen oppfordrer kommunene til å unngå at nyankomne flyktninger bosettes i områder med levekårsutfordringer. Derfor kan dette spørsmålet i like stor grad stilles til partiene som styrer de største byene i Norge, i og med at det er de som til slutt bestemmer dette.

I november var jeg i Fredrikstad og fikk høre om erfaringer fra Sarpsborg og Fredrikstad. Jeg har stor forståelse for de kommunene som opplever sekundærflytting som krevende. Samtidig må vi huske på at to av tre flyktninger blir boende i bosettingskommunen, og at

flere flytter på grunn av jobb eller utdanning. Flytting er problematisk når det får negative konsekvenser for flyktningene og kommunene.

Dagens regelverk skal bidra til at flyktninger som ikke er selvhjulpne skal bli boende i bosettingskommunen de fem første årene når kommunen mottar integreringstilskudd. Tilflyttingskommunene kan avslå søknader om sosialhjelp fra flyktninger som flytter i denne perioden med henvisning til bosettingskommunens ansvar, med mindre flyttingen er avtalt eller det er åpenbart urimelig å avslå søknaden. Regjeringen vil tydeliggjøre ovenfor kommunene at de kan bruke regelverket for å begrense flytting mellom kommuner. Flyktninger kan likevel velge å flytte, men det kan få konsekvenser for sosialhjelp.

Regjeringen jobber langs flere spor for å begrense uønsket sekundærflytting. For at flyktninger skal bli selvforsørget og boende i kommunen de er bosatt i, er det viktigste å sikre god bosetting og integrering. I integreringsmeldingen (Meld. St. 17 (2023-2024)) *Om integreringspolitikken: Stille krav og stille opp* varslet regjeringen at det skal legges større vekt på muligheter for arbeid og utdanning i bosettingsarbeidet. Regjeringen jobber for å bedre integrering, herunder styrke norskferdigheter og øke sysselsettingen blant flyktninger. Fra 1. januar 2026 trer det i kraft flere endringer i integreringsregelverket, som skal bidra til økt arbeidsretting og formell opplæring i introduksjonsprogrammet. Vi har også sørget for et nasjonalt digitalt tilbud om norskopplæring som kan kombineres med arbeid eller utdanning. Alt med mål om mer fleksibilitet og økt overgang til arbeid.

Regjeringen vil stille tydeligere krav til nyankomne innvandrere og har derfor foreslått å innføre en integreringserklæring. Erklæringen skal tydeliggjøre at innvandrere skal lære seg norsk, delta i samfunnet, komme i jobb og forsørge seg selv. Det skal ikke være tvil om hvilke plikter og rettigheter som gjelder i Norge.

Regjeringen vil også styrke bomiljøarbeidet og områdesatsingene, og blant annet se på hvordan kommunale og statlige virkemidler best kan brukes for å motvirke segregering i utsatte byområder. Regjeringen har økt bevilgningen til områdesatsinger siden 2021. I budsjettet for 2026 har regjeringen foreslått å styrke områdesatsingene i Oslo, Sarpsborg og Fredrikstad. Styrkingen av områdesatsingene skal bidra til bedre integrering, høyere arbeids- og samfunnsdeltakelse og mindre utenforskap.

Avslutningsvis viser jeg også til at regjeringen har igangsatt arbeid med en ny integreringsstrategi for å ta tak i noen av de mest alvorlige utfordringene på integreringsfeltet. Det gjelder lav arbeidsdeltakelse, levekårsutfordringer og segregering, og kulturelle barrierer som står i veien for deltagelse på ulike samfunnsarenaer. Strategien skal vise hvordan regjeringen vil imøtekomme disse utfordringene frem mot 2030. Den skal etter planen legges fram våren 2027.

Med hilsen

Kjersti Stenseng

Kjersti Stenseng